

[Alvilda Larsen.]

synspunkt er, at der først og fremmest må udarbejdes en plan for bygningen af de skoler, som absolut mangler. Dernæst bør der tænkes på større bevillinger til arbejds-materiel i skolerne, til forsøg for lærerne o. s. v. For det tredje bør skolen være en enhedsskole og for det fjerde en 8-klasse eller 8-årig skole, hvilket forudsætter et tilstrækkeligt antal skoler og lærere samt økonomisk støtte til forældrene.

Jeg vil derefter gerne om det forslag, der kaldes Askovforslaget, og venstres lovforslag sige følgende. Vi har i mit parti stor sympati for Askovudvalgets forslag, meget stor sympati. Der er enkeltheder, vi ikke helt billiger, men i det store og hele har vi stor sympati for dette forslag. Der er også i det lovforslag, som er fremsat af venstre, ting, som vi synes er meget fornuftige, aldeles udmærkede, selvom der også i det er noget, vi ikke kan billige. Vi mener, at der i begge disse forslag er enkeltheder, som er bedre end ministerens midterlinieforslag. Jeg håber, at de tanker, jeg har givet udtryk for her, vil blive taget med i overvejelserne i udvalget, hvor mit parti jo ikke bliver repræsenteret, og at udvalgets arbejde til slut må resultere i de hårdt tiltrængte forbedringer af vor nuværende skole, som alle ser hen til.

Alfred Jørgensen: Efter retsforbundets principielle syn på skolen har forældrene ret og pligt til at drage omsorg for børnenes opdragelse og undervisning; men vi erkender, at samfundets struktur i dag er sådan, at et flertal af forældrene rent økonomisk ikke magter denne opgave. Derfor har vi trods onde tunger ikke i sinde at lægge en bombe under den bestående skole, men er villige til at drøfte dens rammer og alle de spørgsmål, som står i forbindelse hermed: forældrenes plads i skolebilledet, forholdet mellem eksamensskolen og den eksamensfri skole, undervisningstidens længde, skolens forhold til erhvervene, friskolens, ungdomsskolens og de private eksamensskolers stil-

ling og endelig de principielle grunde og faktiske forhold, der anviser en løsning under hensyntagen til en forsvarlig økonomi. Det skal forøvrigt med henblik på de stadig stigende krav til økonomien slås fast, at skolens og undervisningens værdi ikke måles med penge og slet ikke behøver at stå i ligefremt forhold til omkostningerne, men at der også kan ydes en værdifuld indsats under beskedne ydre rammer.

I den debat, der er ført om skolens struktur, har lærerne haft lejlighed til at ytre sig, mens forældrenes synspunkter ikke er kommet stærkere frem, og det er dog forældrene, der i første række er part i sagen, og forældrenes ønsker, der i første række bør tages hensyn til ved en drøftelse af skolens fremtid. Vort ideal er en skole uden spændetrøje og ensretning, hvori livet frit kan gro i al sin mangfoldighed, og at forældrene har frihed til at vælge den skoleform, der svarer til deres ønsker.

For at vurdere nødvendigheden af en gennemgribende ændring i skolens struktur vil det være nyttigt at se på skolens status i dag. Det vil være nyttigt i første række at komme ind på eksamensskolens forhold, så meget mere som det jo er de problemer, der rejses i forbindelse med eksamensskolen, der har ført os ind i den standende debat om skolens struktur.

Som det fremgår af de bemærkninger, hvormed den højtærede undervisningsminister ledsagede sit strukturforslag ved fremsættelsen i foråret, blev den mellemskole-ordning, der gennemførtes ved almenskoleloven af 1903, en betydelig succes; og mellemskolen er også en god skoleform for de elever, der besøger den, og for de lærere, der arbejder i den. Den velvilje, den har mødt fra forældrekræde, har ført til en stadig stigende tilslutning; men samtidig opstår der tilsyneladende også en voksende uvilje mod mellemskolen fra de forældre- og lærerkræde, der kun kender den udefra. Gennem mit personlige arbejde i mellemskolen i en menneskealder og min forbindelse med hjem, der har sendt deres børn i